

MARTIN, ELIAS

**Hufwudsakliga innehållet af Herrans bön,
Fader vår, förestäldt i kopparstick, jämte
kärta anvisningar till deras förklaring; till
ungdomens underwisning. Af Elias Martin.
Stockholm, 1803. Tryckt hos C**

Stockholm
1803

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken. EOD erbjuder åtkomst till digitaliserade dokument enbart för personlig, icke-kommersiell användning. För annan användning vänligen kontakta biblioteket.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu>

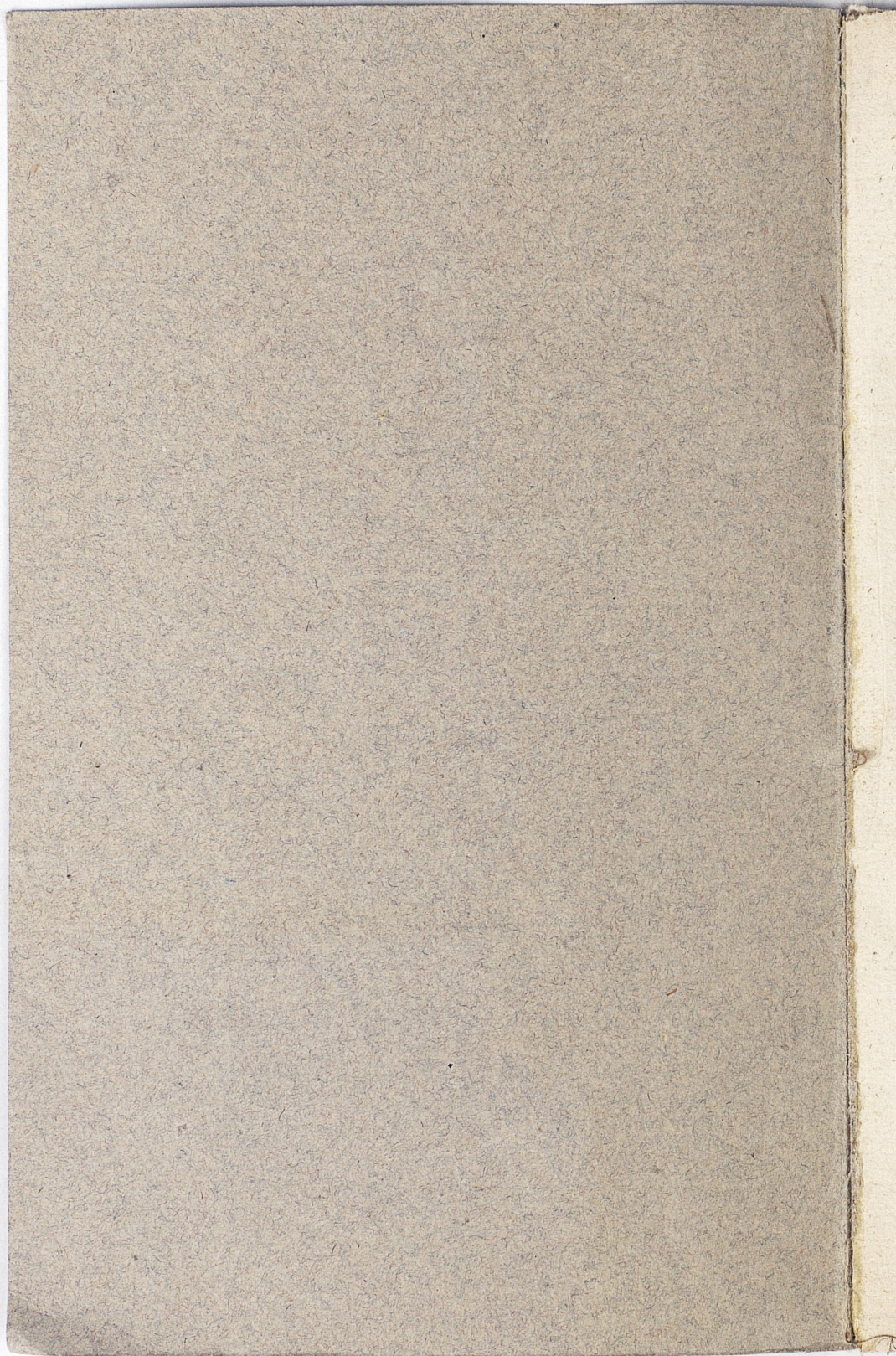
MARTIN, E

PK. K.

Manuscript

(Pro)

1700 - 1829

Sk. K.
P. v.
(P. v.)
1701-1829

Hufvudsakliga Innehållet

af

Herrans Bön, Fader Vår,

Förefaldt i Kopparstick, jämte färta anvisningar
till deras föreläring;

Till Ungdomens undervisning.

Af

ELIAS MARTIN.

Stockholm, 1803.
Trykt hos Carl Fredrik Marquard.

Imprimatur.

Stockholms Consistorium d. 23. Augusti 1803.

Ad mandatum,
NILS TÖRNELL,
Cons. v. Not.

Fader vår.

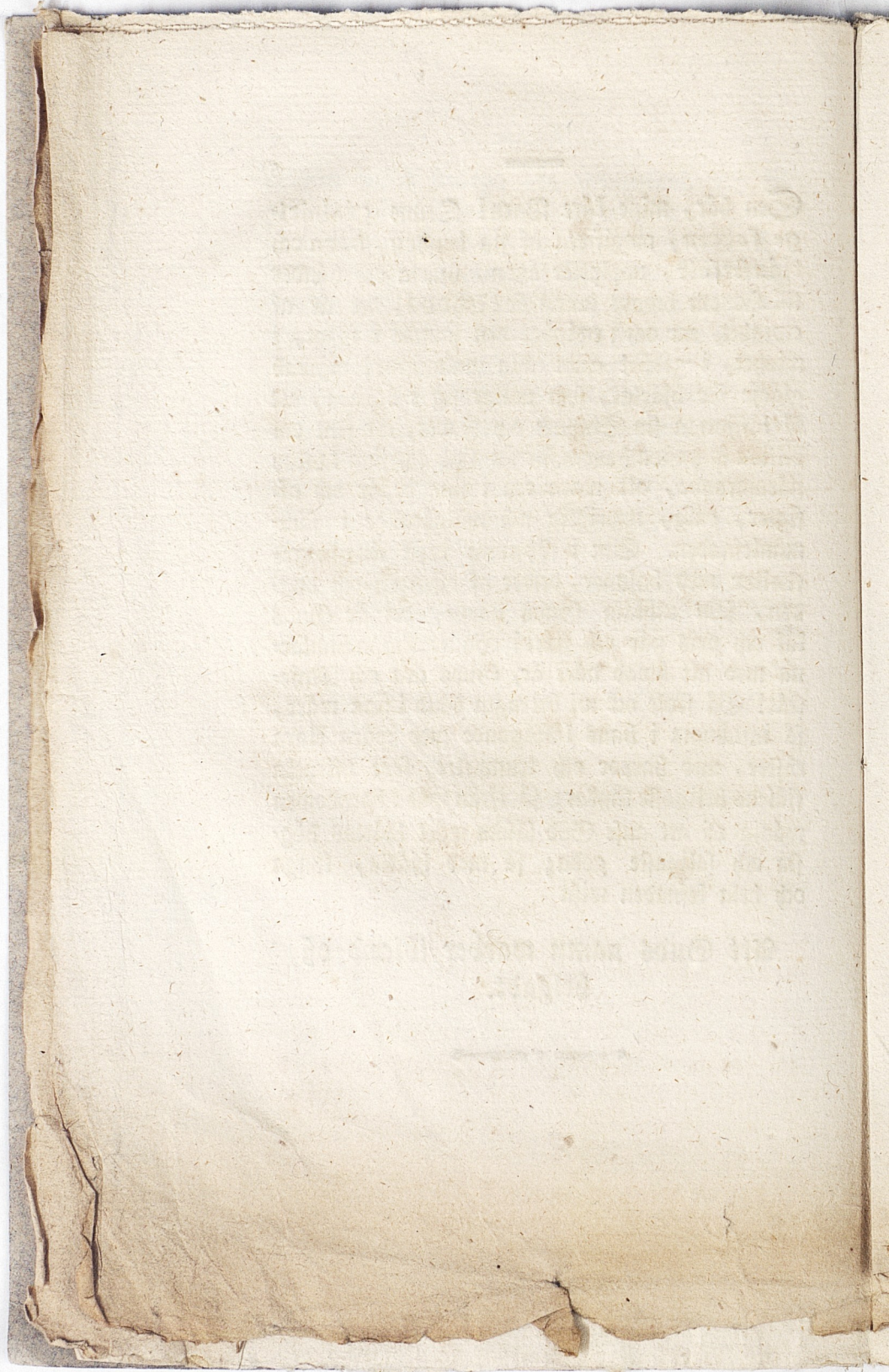
Sen här, mine käre Barn! meningen af detta Kopparstick tecknar den Allgodes altseende öga, eller Gud själf. Wi swage lerkärl hafwe intet annat sätt att bilda Guds upmärksamma och nådiga wård om oss. Kommen alltid ihåg, att edra gärningar, goda eller onda, aldrig kunna gömmas för honom; ty han ser alt, han hör alt, han wet alt. Den här klarheten och denna strålande hwitheten, som genomtränga de i den omåttliga rymden sammanpackade målnen, äro bilder af Guds alt genomträngande härlighet. — Betrachten denna människobilden! Hans knåböjda ställning utwisar huru wi böre såsom botfärdige syndare ödmjuka oss inför den altseende! Sen hans anletes glada blick, som uttrycker själens förtröstan på Försynen! Sen hans ihoptnäpta händer, som afbildar trofastheten, då människan wägar ifrån denna tåkniga jord ett ögnakast till jordens och wärldarnes Herre och människornas fader, under brinnande böner och upprigtigaste åkallan. Sen solen där bärta, huru hon i sin morgonskrud sagta och högtidligen framträder, att fullborda sitt oföränderliga kall! Snappast har hon framträdt, förän mål.

mälnen tyckas förtaga des uppriskande och lif-
 gifwande sken! Sen den lydiga solrosen, som
 altid wänder sig till solen, sin wälgörare! Sen
 denne slitige arbetaren, som efter slutad mor-
 gonbön afläder sin jacka, och hurtigt fattar spa-
 den att börja sitt arbete. Och denna måttstac-
 ken som synes ur des ficka, och denna spaden,
 betyda arbeten bittida och sent i edert kall. Haf-
 wen måtta i alla edra företag! gören som sol-
 blomman, den sig altid wänder till solen! wän-
 den och I sent och bittida, wid alla göromål, i
 alla edra tankar och begär, wänden dem till
 Gud! Då wälsignar Gud edert arbete! Då
 kunna I leswa lycklige, det är i själen nöj-
 de och tillfridsstälde på jorden! Då skolen I
 med förtröstan altid kunna säga:

Fader wår, som äst i Himlom!

Sen här, mine käre Barn! Denne gråhå-
 rige fadren, omgifwen af sin hustru, barn och
 tjänstefolk, upplyfter ögon, hjärta och händer
 till honom hwars namn är Jehova, det är af
 ewighet, nu och i ewighet den samme i magt, i
 wisheit, i godhet emot alla människor! Hwad
 glädje för hjärtat, som målar sig i ögonen, att
 få lässjunga sin Skapare och Fader, att sent och
 bittida få hafwa honom för sin själ och sina tankar
 närwarande, att wara ren i sina begär och af-
 sigter, enig, upprigtig och wälgörande i sam-
 manlefnaden. Sen i skyarna dessa ångla-ge-
 stalter med basuner, bilder af oskulden och dyg-
 den, som utblåsa Guds namn, det är Guds
 läf och pris när och fjäre! Så förkunna himlar-
 na med alt hwad däri är, Guds ära och Maje-
 stät! Så skole och wi betragta Gud i sina wärk,
 så instämna i hans lässägande med våra klara
 röster, med harpor och trumpeter, som uttrycka
 själens heligaste tankar; så ifrån späda barndomen
 wänja oss att anse Gud såsom wårt hjärtas hög-
 sta och saligaste goda; så med hjärta, tunga
 och hela lefnaden wisa

Att Guds namn warder ibland oss
 helgadt.

Sen här, mine käre Barn! bilden af Jesus
 Guds Son, vår Frälsare! I hans ansigte,
 hwilken godhet, hwilken mildhet, hwilket ljus!
 I hans tal, hwad tröst och uppbyggelse! Den
 där qwinnan på knä framför honom, är så
 glad och nöjd att få höra hans ord; och alla
 dessa andra omkring honom, män och qwin-
 nor, unge och gamle, uttrycka att de tro på och
 antaga honom för sin Frälsare, sin Lärare, sin
 Konung. I hans rike, hans sanning, hans
 dygd, wilja de wara, honom wilja de lyda!
 Märken huru Jesus synes wända åt dessas bö-
 ner ett mildt öra! huru han höjer högra han-
 den att liksom bekräfta, och den wänstra att
 liksom kalla alla till sig att blifwa i hans nåde-
 rike, att förena sig med honom i tro och rätt-
 färdighet. Föreställen er i den knäböjda qwin-
 no-gestalten den ömsinta **Maria**, och bakom
 Jesum den wärksamma **Märta**; vidare, den upp-
 märksamme och dristige **Simon Petrus**, som
 af swaghet förnekade sin Frälsare, men omvänd
 led och dog ståndagtigt för Jesus; ändtligen en
 elak och girig **Judas Ischarioth** längst neder,
 som är orolig och bedröfwad för sitt onda sam-
 wetes skull; som låtsade wilja wara med i Je-
 su rike, men war en falsk broder, som slutli-
 gen förrådde sin Herre och Mästare. Där up-
 pe på berget hafwa några framträngt sig,
 som längta så hjärtligen at få höra Jesus och
 blifwa

Blifwa emottagne af honom i hans rike! Kommen ihåg, mina barn, att igenom tro på Jesus, igenom lydnad för Jesus,

fommer hans rike till oss.

Sen här, mine käre barn, hwad människan är utan Guds bistånd, och huru tusende gånger olyckligare hon skulle vara, om hon ej i sin nöd kunde wända sig till Gud, och vara nöjd med det han behagar göra och tillficka. Den här arme mannen med hustru och ett litet barn, är i stor fara att emot en klippa sjunka till hafwets botten. Modren är tröstlös wid en planka, det lilla barnet gråter och håller sin fader om benen. Det blir så mörkt ikring dem, wågorna swalla, blixten genomtränger de swarta målnen, månan synes knapt, hagel och rågn sköljer öfwer dem! Båten är sönderslagen emot en klippa; men Guds försyn hjälper dem uppå klippan, och de räddas. I skolen därföre alltid hoppas på Gud, om det än synes aldrig så mörkt och swårt för eder. I skolen icke fälla modet, utan ihågkomma att Gud är alsmächtig och allgod! Sen huru nöjd mannen lyfter ögon och händer uppåt! Han klagar ej öfwer det hårda öde som träffat honom, utan han öfwerlämnar sig åt Guds wilja hwarthän det bär, till sorg eller glädje, till motgång eller medgång, till winning eller förlust. Så skolen och I göra, vara nöjda med det Gud gör eder, och endast söka göra hwad Gud fordrar af eder, vara flitige, tålige, måttlige, dygdige och trogne. Då

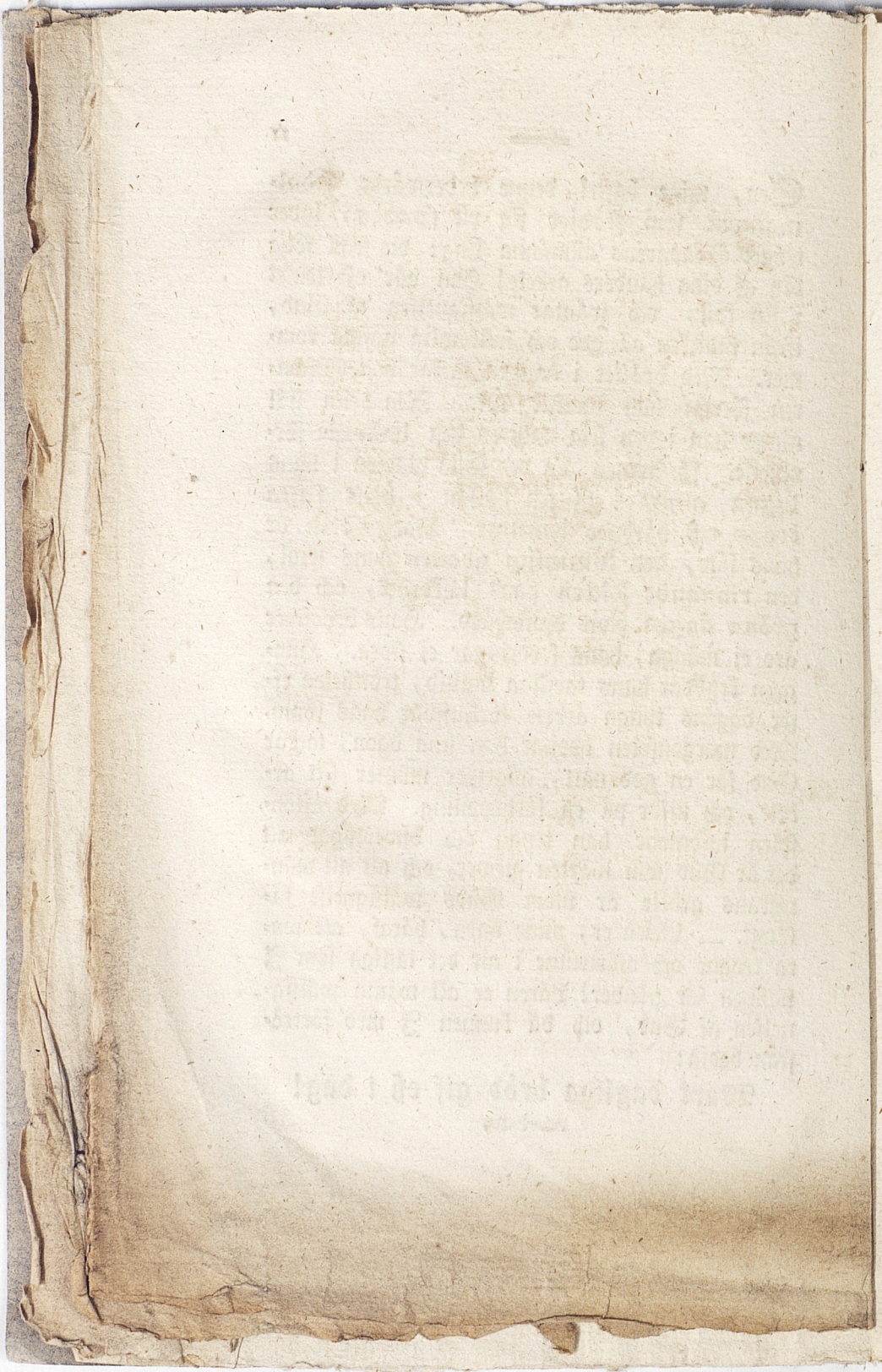
sker Guds wilje, såsom i himmelen så
 och på jorden.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines across the page.

Sen, mine barn! denne hederwårde Odal-
 mannen som stödder sig på spaden, lyder
 troget Skaparens allmänna Lag: du skall föda
 dig af dina händers arbete! Han går oförtrutet
 i sitt kall, och väntar wålsignelsen af Gud,
 ifrån hwilken all god och fullkomlig gåfwa kom-
 mer. Med brödet i handen tackar han Gifwa-
 ren förån han smakar det. Men i sin själ
 njuter han i den fria naturen den ljuswaste för-
 nöjelse. I kunnen läsa den stilla glädjen i hans
 lugna ansigte! I sen hålsan i hans fasta
 kropp och hårdade lemmar. Bergsfoten är
 hans säte, den lummiga granen hans skjul,
 den rinnande bäcken hans lästdryck, och den
 gröna ången hans hwilobädd. Hans behofwer
 äro ej många, hans fordringar ej stora. Sun-
 gren kryddar hans tarfliga måltid, tröttheten ef-
 ter dagens tunga arbete förlystwar hans sömn.
 Med morgonsolen öppnar han sina ögon, tackar
 Gud för en god natt, angriper munter sitt ar-
 bete, och utsår på en förhoppning. Med aston-
 solen insomnar han trygg och öfwertygad att
 det är Gud som wårten gifwer, och att alt män-
 niskans arbete är utom Guds wålsignelse få-
 fångt. — Låren er, mine barn, häraf, att wa-
 ra trogne och oförtrutne i alt det lässiga som I
 hafwen för händer! Låren er att wånta wålsig-
 nelsen af Gud, och då kunnen I med förtrö-
 stan bedja:

Wårt dagliga bröd gif oss i dag!

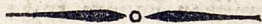

Sen, mine barn, denne Ungling, hvars an-
 sigte är så sorgbundet och nästan föräldradt!
 Det är en olydig son, som öfvergifvit sin fa-
 ders förmaningar, och bedröfwat sin moders ö-
 ma hjärta! Hans samwete känner nu hela sve-
 dan af sin ungdoms lustar. Han will bedja sin
 fader om förlåtelse; men blyges och wägar ej
 wända sitt tårfulla öga till honom. — Sen å-
 ter den gamle fadren! Med hwilket ömt och
 kärleksfullt öga ser han icke på sin ängerfulle son!
 Med hwad förtrolighet trycker han icke sin hand i
 barnets, och hwissar honom tyst i örat: jag för-
 låter dig! Kom tillbaka i min famn! återwänd
 på Gudsfrugtans och dygdens wäg! Jag will
 aldrig mer tänka uppå och omtala det förbigång-
 na! jag will återföra dig till din öma moder,
 som gråter för din skull wid wårt tjälls dörr!
 Gif henne samma löfte om förbättring, och hon
 skall ock förlåta dig, hon skall afstärka sina tår-
 rar, och trycka dig kärleksfullt till det bröst,
 som närt dina första lefnads-dagar! Här i den
 fria Naturen, under dessa stuggrika träd,
 i denna tysta Sydda, här will jag på min lu-
 tande ålderdom se och huggas wid din fortgång
 i det goda, och då, när min sista stund nalkas,
 då skall du, af mig wälsignad, lägga mina bri-
 stande ögon tillsammans! — Åh! mine barn,
 hwad det är luffigt att förlåta den felande!
 hwad det är glädjefullt att kunna hoppas förlå-
 telse

---

telse då man felar! Sen! så skole ock wi göra
inbördes! förlåta hwarandra, så warder oss för-
låtet; så kunne wi framtråda till vår igenom
Jesus försonade Fader i Himmelen, och tryggt
bedja

Förlåt oss våra skulder, såsom ock wi
förlåte dem oss skyldige äro!

Sen, mine barn, denna härliga och parad-
 sista Lustgården! Öfver alt förträffliga
 trån, hwilkas quistar tyngda af frukt sänka
 sig mot jorden! Öfver alt täcka blommor, prun-
 kande i de skönaste färgor, och uppfriskande med
 den kostligaste lukt: Midtuti trågården wisar
 sig en wattenkonst, naturens eget wärk, grenan-
 de sig i frofiga bugter, att wattna alla des
 wårter. Här förenar sig liksom i en punkt alt
 hwad som kan förblinda ögat, litta smaken,
 reta begåren, och pröfwa förnuftets styrka. I
 sen twänne syston, den ena i all ungdomens
 liflighet, med känsla för det sköna i naturen,
 med förmåga att till sin förnbielse förda des
 läckerheter; den andra ett sju års barn i all sin
 ofuld från sinnlighetens häftiga intryck, men
 med ett medfödt begär att önska och smaka. Hon
 bär på sin arm en tom korg, hjärtligen läng-
 tande att få fylla den med trågårdens smalliga
 frukter och täcka rosor. Hon beder sin äldre
 broder att få pläcka och njuta; hon ledes af
 fråstelsens listiga anfall under menlöshetens
 dragt; men han, stadd på wågen till sitt arbe-
 te, med matsäcken på ryggen, upplyfter sin
 hand, ser med en imellan ungdomens begär och
 lydnadens wigt blandad min på de fruktibåran-
 de tråna, och tyckes ändteligen säga till den lil-
 la: kom ihåg, min systor, förbudet! Du skall
 intet widröra af trågårdens wårter! Hwad dag
 du

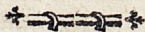
du däraf njuter, skall du döden dö, skall du blifwa olycklig för tid och ewighet, skall du handla emot våra goda föräldrars befallning, synda emot Gud och upphöra att vara ett lydigt och älskwardt barn. O! min syster, låtom oss alltid stå emot frästelsen! Låtom Religion och förnuft råda, så skole wi blifwa Gudi behagliga och människom täcka. Att göra emot befallning smakar i början sött, men blifwer i längden bittert och surt! Att wisa lydnad, smakar i början bittert, men blir i längden ljust och angenämt. — Lären er, mine barn, att fly frästelsen, äfwen den måst förtjusande, äfwen den som synes obetydligast! Lären er att ståndagtigt emotså alt som will läcka er att göra emot Guds, Konungens, föräldrars och wänners bud! Lären er att frugta Gud, ära Konungen, älska bröderne, och hjärtligen sucka till vår färe Salighetshöfding:

Inled oss icke i frästelse!

Sen, mine barn, en skäckning af ondt, af olyckor som i all sin fasa storma, förskräcka! Jorden skälfrer och tyckes vilja rämna under wandrarens fötter att uppluka honom! wattungsober störta med en omotståndlig kraft att dränka alla lefwande wareser! Bergen spruta eldströmmar, uppkasta centnertunga stenar att krossa den dödligas hjässa! Solens glädjande ljus wiker för målnens tjocka mörker! Foglarnas qwitter upphöra wid Åstans dundrande knallar, och den wida luftrymden upplyses, högtidligt förskräckande af blixrens förwånande sken; och cometens eldswans, som af okunnighet, wantro och widskrepelse fordom warit orätt ansedd för olyckans budbärare, framskyntar hastigt under ljungeldens ögnablick, och städer och palatser, och trån och stenar störta, — och människorna. — Sen denne håpnande mannen, som kastat wedbördan ifrån sig, med utsträckta armar, med uppresta hår, med förskräckelsens mörka drag i ansigtet, nedsjunken på sina knän, ögonblickligen wäntande att krossas af fallande stenar, af blixrar, af störtskurar. — Sen hans dödliga öga fästadt på alla dessa naturens wäldsamma skäckningar! Utan twiswel har han ett ondt samwete, och tycker sig i allt detta se den hämnande Rättfärdigheten, som straffar den brottlige dödlige, hwilken wägar bryta emot Allmagts lagar! — Förskräcklig

lig är hans ställning! — Men märken desse andre. Huru ljust är deras ansigte midtunder dessa förfräckelsens utbrott! Huru lugn deras själ! De måste hafwa ett godt samwete; de ledas af en fast tro på Gud: också se wi den gamle mannen peka på Jöresynens wankande öga, som försäkrat att intet här skall falla af wåra hufwuden utan hans wilja, som sagt: åfalla mig i nöden så will jag hjälpa dig, och du skall prisa mig! Han tyckes säga till sin hustru och sina barn: fructtom of icke, Herren är med of! wilkom icke af, Han styrker, Han håller of wid magt! Ehwad wi lefwe eller dö, så höre wi Herranom till. — O! mine barn, lären er att behålla tron och ett godt samwete inför Gud och människor alltid; då kunnen I vara lugna och fulla af hopp, om än alt i naturen synes förena sig att plåga och förfräcka! Lären er att i alt ondt till kropp och själ söka hjälpen af Gud, och bedjen därföre med ett förtröstanfullt hjärta till den gode Fadren:

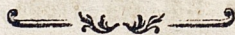
Fråls of ifrån ondo!

Sen, mine barn, den Allsmågtiges Rike,
 som wi tillbedje och som har i sina händer alla
 våra öden! I den gränslösa himlarymden sen
 dessa 1000:de stjärnor af alla storlekar, som
 innefatta lika många världar eller världssyste-
 mer med lefwande, tänkande och förnuftiga wa-
 relser till myriaders myriader uppfyllda! Sen Sju-
 stjärnorna, Karlawagnen, Orion, Polstjär-
 nan blänka på himlahvalfwet! Sen Mercu-
 rius, Venus, Mars, Jupiter, Saturnus,
 Uranus och vår jords trogne följslagare Må-
 nen, hwilka alla låga med diamantens sken för
 människans öga, som forskande Himmels
 härns regelbundna gång, upptäcker den allmagt
 som skapat, den allwisshet som inrättat, och den
 allgodhet som länkar detta omåttliga Rike! —
 Sänk om ögat till den värld wi bebo, upplyst
 af den lifgifwande och glädjande Solen; skådom
 dessa styhöga berg, jordens grundpelare, dessa
 wida haf, fiskarnas boning, dessa stora sto-
 gar, djurens hemwist, denna luftkrets, fog-
 larnas bana, dessa åkrar, ångar, trågårdar,
 människans wisthus; — betraktom dessa oräknliga
 förändringar af djur, insecter, trån, fructer,
 wårter, plantor, rosor; — begründom oss
 själfwa, vår själ och kropp, vår ingång i
 världen, vår wandring genom världen, vår
 utgång ur världen, vår swaga och starka sida.
 — O! mine barn, wi förlöre oss i gränslöshe-
 ten

ten af Guds rike! Hvilken allmagt som alt detta underhåller, wårklar, leder, omfäpar och förädlar ifrån tidhwarf till tidhwarf, så att alt swarar emot sitt åsyftade, alt uppnår sitt önsföde ändamål! Hvilken härlighet, hvilken pragt, hwilket majestät hos vår Gud, som är Konung och Herre öfwer alt detta! Himlarna förkunna hans ära, och fästet hans låf! Prisom med vår swaga tunga den ewige! Förenom våra röster med hela skapelsen i denna låfsång: Herre, du äst wärdig att taga låf och pris, och ära och magt, och kraft! — O! mine barn, I kunnen wist vara wid god tröst, då I tillbedjen denne Himlarnas och jordens Gud; ty han will, han kan gifwa er hwad nyttigt är och hwad honom behagar; för honom är ingen ting omöjligt. Det wisar han i hela skapelsen. Hoppens darsföre uppå Herren, wärldarnes Gud och människans Fader; Han skall wäl gbrat,

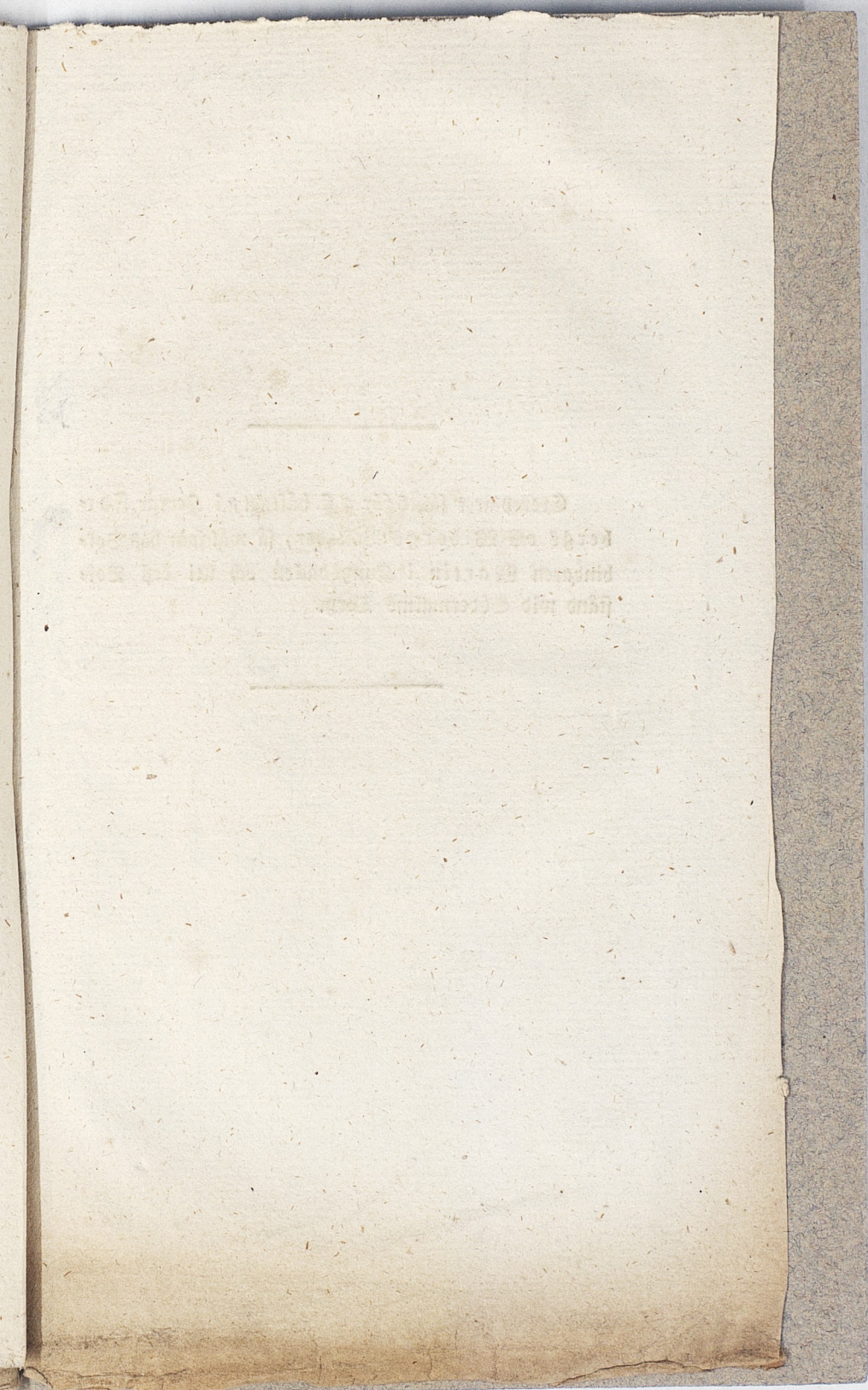
Hans är riket, och magten och härlig-
ten i ewighet!

Sen, mina barn! Här träder slutligen ned ifrån det ewiga ljus där Gud bor, till oss swaga jordens inbyggare en Simmelens budbärare, med det tröstrika försäkrings-ordet: Amen. Hans ädla uppsyn och fria ställning tolka wissheten af den alsmågtige Fadrens nådiga bönhörelse! målnen, som skingra sig wid hans fotsteg, äro en bild af de twifvelsmål, som fly när själen sätter sitt hopp till Gud! Ljusets täcka färgor äro en sinnbild af det Gudomliga ordets klarhet att upplysa, och kraft att styrka människosjälens i sin förtröstan på den Gudomliga Försynen. Englarnes sammanstående röster som utbasuna den ewiga sanningen, att Gud är oföränderlig i sig själf och trofast i sina löften, stärka oss i vår tro. — Wi, mine barn, skole, såsom denne i menlösa nöjen lekande ungdomen, och dessa andra med upplyfte själar och dygdiga hjärtan omkring sittande, förena oss i ett oswifligt hopp på Gud, under högtljudande lässånger till honom, hwars ord äro

Ja och Amen!

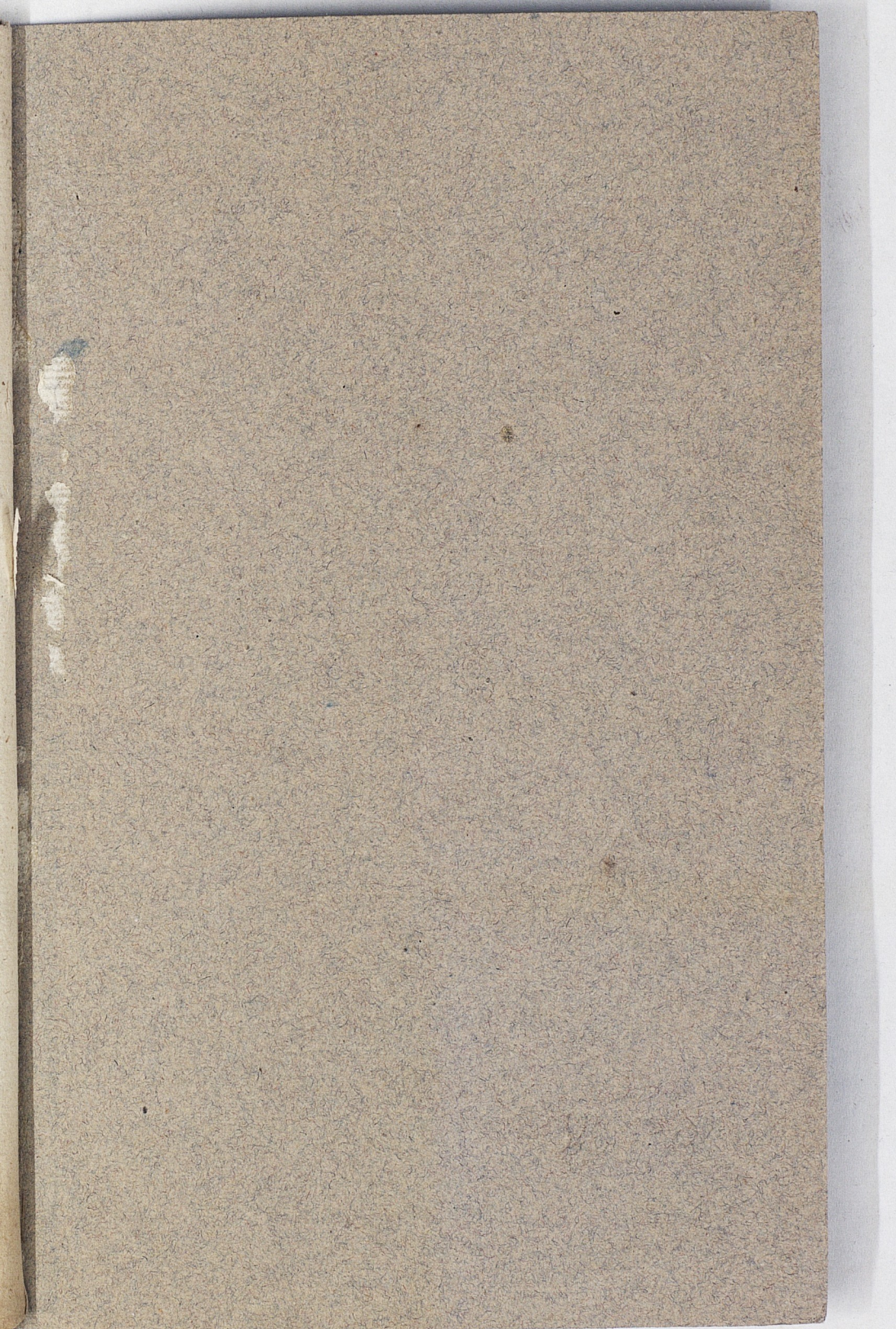

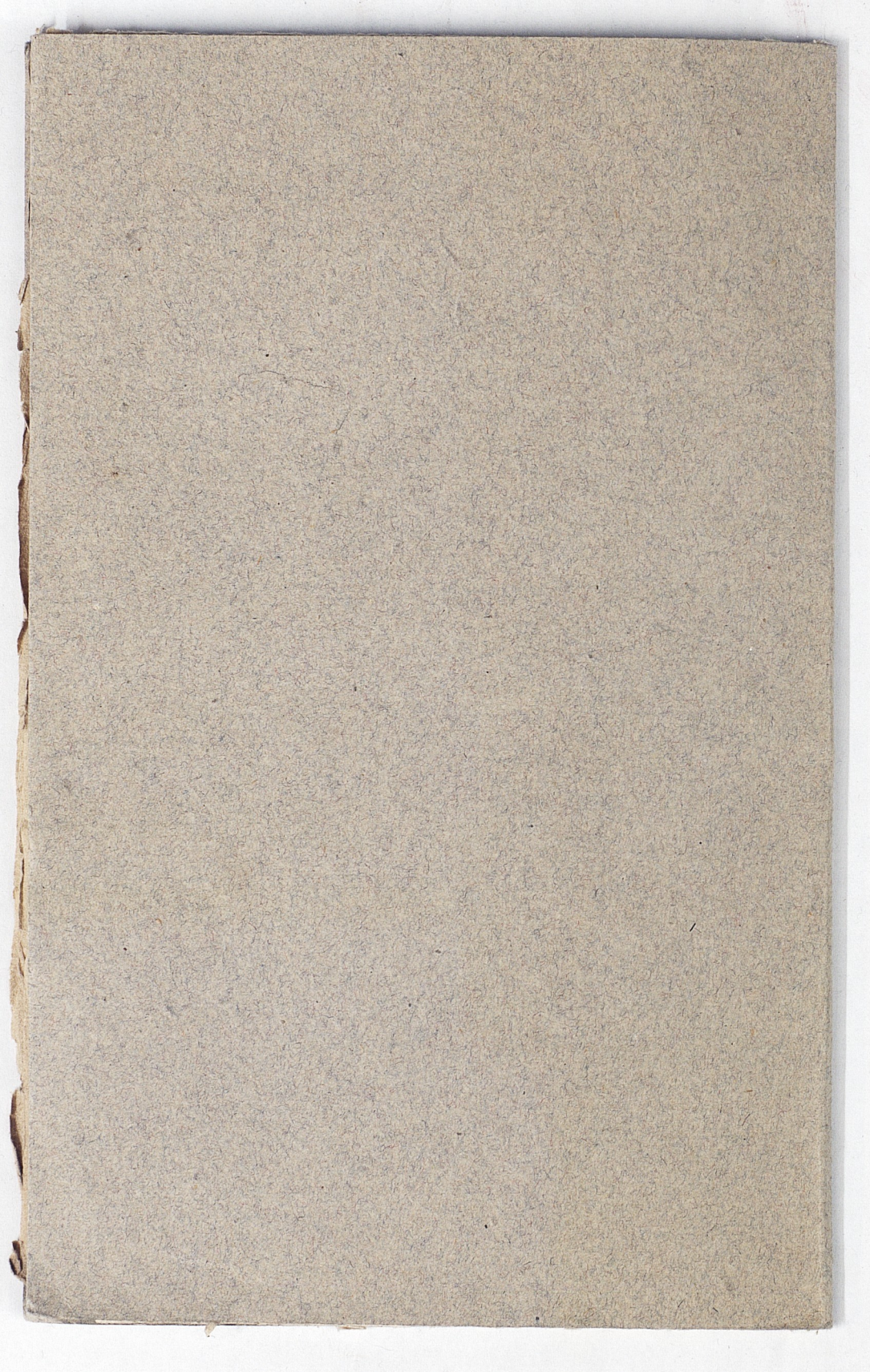

Exemplarct säljes för 4 β. häftadt, i Herrar Fyr-
bergs och Wiborgs Boklädor, så wäl som hos Bok-
bindaren Martin i Rungsbacken och uti desß Bok-
stånd wid Södermalms Torg.

---

www.books2ebooks.eu